

VERSLAG COMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 4 april 2018
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 13.00 – 14.50 uur

Aanwezig: de heer **B.N. Benjamins (voorzitter, D66)**, de dames L.R. van Gijlswijk (SP), S. Brouwer (PvdA), E. Akkerman (VVD), J. van Deelen (Student en Stad), I.A. Coenen (100% Groningen), de heren J.H. Luhoff (D66), C.T. Schimmel (D66), D.J. van der Meide (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), J. Boter (VVD), A. Sijbolts (Stad en Ommeland), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), T. van Zoelen (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heer P.E.J. van Oudsten (burgemeester) *tot B2*, T. Schroor (D66) *tot B*

Verder aanwezig: de heer Zuurbier (voorzitter Rekenkamercommissie) *bij B2*

Afwezig m.k.: de heer J.M. van Keulen (wethouder, VVD)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Burgemeester Den Oudsten:

- Komt terug op een vraag van GroenLinks over discriminatie. Een wekelijks incidentenoverleg bepaalt het handelen in concrete gevallen en een maandelijks overleg kijkt naar trends.
- Acht het effectiever mensen aan te sporen incidenten en zeker discriminatie te melden dan nog een overleg op te tuigen.

Wethouder Schroor:

- Meldt dat kwijtschelding helaas niet goed is verlopen bij 813 hondenbezitters en bij 900 huishoudens die al vijf jaar of langer kwijtschelding krijgen voor de afvalstoffenheffing.
- Vervolgt dat het Noordelijk Belastingkantoor meteen een herstelactie start: getroffen huishoudens krijgen een brief met uitleg en een paar weken later een brief met de financiële afhandeling.
- Is verheugd dat in het tweede kwartaal na tests groningen.dataplatform.nl live gaat, waar iedereen vrij gemeentelijke datasets kan downloaden. Ook volgt een link op grote landelijke websites.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Krijgt signalen dat de telefonische bereikbaarheid van het Noordelijk Belastingkantoor tekortschoot.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Wil weten hoe fouten bij kwijtschelding voorkomen worden. Het is niet de eerste keer.

Wethouder Schroor:

- Besprak dit met de directie. Er is een hoos aan telefoontjes binnengekomen over de nieuwe integrale belastingaanslag. Er is opgeschaald en de hoos is nu voorbij, de bereikbaarheid is weer op orde.
- Legt uit dat de koppeling van bestanden technisch niet goed is gegaan. Ook technisch is opgeschaald. Zit de koppeling een keer goed, dan kan uitrol volgens afspraak gebeuren.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Wil met GroenLinks een expertmeeting over vuurwerk organiseren op 23 mei 2018 om 20.00 uur.

De voorzitter:

- Peilt voldoende belangstelling voor een genoemde expertmeeting.
- Constoteert instemming met het voorstel in het memo over verbonden partijen om de vierjaarlijkse bespreking na de herindeling te houden en in oktober alleen de bijsluiters te behandelen.

A.2. Vaststelling verslag 7 maart 2018

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Verlengen kadernota integrale veiligheid 2015-2018 (raadsvoorstel 15 maart 2018)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

A.5.b. Correcties Beginbalans 2017 (raadsvoorstel 22 maart 2018)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 april 2018.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Evaluatie Casinobrand (collegebrief 8 maart 2018)

Dhr. Schimmel (D66):

- Geeft alle hulpverleners en andere betrokkenen een enorm compliment voor het adequaat bestrijden en binnen de perken houden van de grote brand. De commissie sluit zich hierbij aan.
- Vindt het gezond altijd te zoeken naar leerpunten om het proces verder te optimaliseren.
- Constateert dat de overgangsfase van acute naar nafase beter had gekund, vooral de communicatie.
- Onderschrijft de aanbevelingen beter om te gaan met piket om tijdig een operationeel team te hebben bij de sectie Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio.
- Complimenteert de burgemeester met zijn grote inzet om problemen te ondervangen.
- Vraagt of het feit dat de sectie Bevolkingszorg regionaal en niet gemeentelijk is ingericht, heeft bijgedragen aan de knelpunten. Elders is het wel gemeentelijk georganiseerd.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Hoort van sommige omwonenden dat zij verwacht hadden nog ergens hun ei kwijt te kunnen. Veel mensen hebben in angst gezeten over hun pand en de risico's.
- Vraagt of de indruk van sommige mensen klopt dat het door het oog van de naald was.
- Leest dat aan brandveiligheidsnormen is voldaan. Dat werpt de vraag op of de normen wel voldoen, want de impact was groot gezien de risico's en de rookontwikkeling. In het UMCG kon niet geopereerd worden vanwege de rook.
- Is benieuwd of dezelfde normen gelden in een weiland als in een compacte binnenstad. Dit is een landelijk vraagstuk, maar speelt lokaal. Heeft de gemeente voldoende sturingsmogelijkheden?

Dhr. Sijbolts (Stad en Ommeland):

- Sluit aan bij GroenLinks wat betreft de brandveiligheidsnormen.
- Werd vorig jaar al duidelijk dat communicatie met omwonenden en ondernemers niet goed was.
- Verbaast zich dat overdracht naar het KCC plaatsvond voordat alle benodigde informatie voorhanden was. Piketdienst en overdracht blijken inmiddels verbeterd.
- Begrijpt niet waarom omwonenden en ondernemers niet betrokken zijn bij de evaluatie. Het is goed niet alleen naar het technische proces te kijken, maar ook naar gevoelens die leven.
- Verzoekt toe te zeggen alsnog gesprekken te organiseren.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Vraagt of het systeem van kanspiket tijdens vakanties tegen het licht wordt gehouden.
- Had verwacht dat taakonduidelijkheden tijdens oefeningen naar voren waren gekomen.
- Begrijpt niet dat afspraken over ontruiming niet zijn opgevolgd, hoe hectisch het ook was.

- Vraagt of het niet actief verstrekken van informatie over asbest aan de burgemeester een incident is of een structureel probleem vormt in de trainingen en opleidingen.
- Is benieuwd of de organisatie door de evaluatie nu wel voorbereid is op de overgang naar de nafase.
- Wijst op een brief van een omwonende, die in de evaluatie moest lezen over een opvanglocatie aan het Zuiderdiep en de mogelijkheid schadelijke stoffen te meten. De registratie van namen op de opvang verliep volgens hem provisorisch.

Mw. Brouwer (PvdA):

- Vindt het opvallend dat de burgemeester vrij laat is geïnformeerd over asbest. Zijn er stappen gezet om te zorgen dat de sleutelfunctionaris duidelijk weet welke informatie bestuurlijk relevant is?
- Betreurt dat het KCC onvoldoende informatie had in de eerste fase, voor medewerkers moet dat machteloos hebben gevoeld. Er is doorverwezen naar andere instanties, die moesten daar dan wel op berekend zijn.
- Is van mening dat de voorbereiding op de nafase meteen moet beginnen zodra duidelijk is dat het om een incident met grote impact gaat en sluit aan bij D66 wat betreft Bevolkingszorg.
- Gaat ervan uit dat verbeterpunten snel worden opgevolgd en dat het niet nakomen van ontruimingsafspraken niet meer zal voorkomen.
- Benadrukt dat ook heel veel is goed gegaan en dat de brand snel onder controle was.

Dhr. Boter (VVD):

- Begrijpt dat crisissituaties zo goed mogelijk worden geoefend, blijktbaar zijn niet alle patronen nog goed ingesleten. Gebeurt dat wel naar aanleiding van de evaluatie, zodat men elkaar blindelings kan vinden en veiligheid kan garanderen, ook bij een druk evenement als Koningsdag?

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Had het beeld dat de gemeente snel zaken had geregeld en schrikt van wat er allemaal is misgegaan.
- Leest dat het voor medewerkers duidelijk moet zijn dat ook buiten kantooruren en in vakanties inzet gevraagd kan worden, maar dat is toch logisch bij piketdienst? Mensen voelen toch zelf die drang?
- Vindt het onbestaanbaar dat het KCC eerst niet in staat was vragen te beantwoorden en sluit aan bij de PvdA dat dit machteloze medewerkers niet te verwijten valt.
- Is benieuwd hoe de burgemeester beoordeelt dat hij pas door navraag over asbest geïnformeerd is. Ligt het ook aan de verschillende bestuursstijlen van burgemeesters en verwachtingen daardoor?
- Is trots op het optreden en ingrijpen van de burgemeester, er is ook een keer een burgemeester gaan slapen tijdens een crisissituatie.

Mw. Coenen (100% Groningen):

- Concludeert uit de evaluatie en de vragen dat er veel behoefte is om te leren.
- Hecht eraan burgers te betrekken bij de evaluatie en te leren van hun ervaringen en verwachtingen.
- Hoort ook dat sommige omwonenden nog altijd behoefte hebben aan een gesprek voor terugkoppeling en verwerking. Is het college hier alsnog toe bereid?

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Schrikt dat er maar zeven minuten tijd is voor mensen om zich in veiligheid te brengen.
- Vindt het meest opmerkelijke dat er plots asbest bleek te zitten in het tamelijk nieuwe gebouw.
- Prijst de gemeentesecretaris, maar vraagt zich af of het zijn taak is asbest aan het licht te brengen. Voldoen de protocollen? Is er voldoende zicht op asbest en waar het zit? Welke maatregelen volgen om dit beter op te pakken en veiligheid van hulpverleners en omwonenden te garanderen?
- Ziet graag de lacunes opgelost in de basisadministratie waar studenten wonen, eventueel via goede voorlichting bij onderwijsinstellingen en verhuurders.
- Onderschrijft de aanbeveling ook in andere talen te communiceren, bijvoorbeeld Engels.
- Vraagt waarom het publieksinformatienummer niet eerder is ingesteld, bijvoorbeeld bij Grip-1 of bij forse rookontwikkeling en impact. Hoe kan dit in de toekomst beter?
- Kan zich voorstellen dat er geen antwoord was op de vraag wanneer mensen naar huis mochten, maar het moest toch bekend zijn waar opvanglocaties waren. Kan het calamiteitenplan beter?
- Is benieuwd welke mogelijkheden er zijn voor nazorg en napraten met bewoners.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is blij dat de evaluatie over details gaat die beter kunnen en er geen noodlottige gevolgen waren.
- Sluit in grote lijnen aan bij D66.

- Kan zich voorstellen dat er in het heetst van de strijd fouten zijn gemaakt. Natuurlijk moet dat beter, maar onbestaanbaar is het niet.
- Sluit aan bij de oproep bewoners te betrekken bij dergelijke evaluaties. Een gesprek kan ook als sluitstuk van nazorg dienen.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Looft de uitgebreide evaluatie en is benieuwd naar beantwoording van de vragen.

Burgemeester Den Oudsten:

- Wijst erop dat ongeacht de organisatie en voorbereiding er altijd chaos ontstaat bij een dergelijk incident, zeker in een stad met omliggende bebouwing en onduidelijkheden over inschrijvingen. De brandweer kan weleens een deur te veel intrappen om iedereen in veiligheid te brengen.
- Stelt dat het begrijpelijkerwijs gepaard gaat met onzekerheid, irritatie en boosheid bij mensen.
- Legt uit dat sprake is geweest van een opeenvolgende reeks risicoinschattingen en beslissingen.
- Vindt achteraf dat eerder de volledige organisatie Bevolkingszorg en een beleidsteam opgestart hadden moeten worden, al tijdens Grip-2. Processen waren misschien beter in de hand geweest, al had het de chaos nooit helemaal opgelost.
- Stelt dat opgeroepen mensen zo goed mogelijk hun werk deden en dat op een gegeven moment een geolie machine ontstond. Het steeds veranderen van informatie en feiten maakte het ingewikkeld iedereen te voorzien van de juiste informatie, al moet de gemeente dat wel doen.
- Ziet dat het samen met de brandweer bepalen van het afschalen van de acute fase en het opschalen naar nazorg niet is gebeurd. Dit is nu geborgd in protocollen.
- Voerde een fors debat over asbest. Bestuur en uitvoering moeten veel scherper aan elkaar gekoppeld zijn, zeker wanneer het bestuur verantwoordelijk is voor communicatie.
- Licht toe dat pas maandag duidelijk werd dat asbest niet op een plek zat, maar in de gevelplaten. Daarom was eerst een omgevingsonderzoek nodig voordat bewoners terug konden.
- Schaalde toen ook de nazorgorganisatie, opvang en communicatie volledig op, deze is nog vrij lang in werking geweest.
- Probeerde in de dagen na de brand aan elke betrokken omwonende een personal casemanager toe te wijzen om behoeften in kaart te brengen, te helpen en antwoorden te geven. Het gaat om diverse groepen, waaronder ook studenten en expats die de Nederlandse taal niet machtig zijn.
- Belegde ook avonden om alles door te lopen en in kaart te brengen waar noden en onvrede zich op toespitsen. Omwonenden toonden begrip dat niet alles goed ging, de gemeente stelde zich open op.
- Heeft na deze avonden omwonenden niet meer betrokken bij de evaluatie, het beeld was duidelijk.
- Is van harte bereid een nagesprek te organiseren aan de hand van de evaluatie. Dat is geen afsluiting van hulpverlening, want die gaat gewoon door waar nodig.
- Legt uit dat in een dunbevolkte provincie als Groningen het regionaal organiseren van Bevolkingszorg voor de hand ligt, maar beseft dat het beter moet. Dit wordt regionaal opgepakt in de Veiligheidsregio in trainingen en piket en zal een financiële component krijgen in de begroting.
- Overlegt nog over het borgen van voldoende specialismen die nodig zijn in een grote compacte stad binnen de Veiligheidsregio.
- Antwoordt dat extra controles in de binnenstad en het vergunningstelsel zich richten op brandveiligheid, waarbij het oogmerk niet is antieke panden zoveel mogelijk te behouden, maar om zoveel mogelijk levens te redden. Behoud van erfgoed is voorbehouden aan de eigenaren.
- Kreeg van de brandweer te horen dat het casino tijdig ontruimd was geweest wanneer de brand zich op een zaterdagavond had voorgedaan, mede omdat de brand dan ook eerder ontdekt zou zijn.
- Lijkt het goed het onderwerp van erfgoed regelmatig aan te kaarten, maar denkt ook dat de meeste eigenaren hun verantwoordelijkheid nemen.
- Licht toe dat Koningsdag een geval apart is, zonder kanspiket, maar met meerdere teams die voortdurend monitoren en onmiddellijk kunnen ingrijpen.

De voorzitter:

- Peilt dat de commissie graag een nagesprek met bewoners laat organiseren.

B.2. Jaarverslag Rekenkamercommissie 2017 (ingekomen stuk 6 februari 2018)

De voorzitter:

- Meldt dat dhr. Koopmans (ChristenUnie) het woord niet zal voeren bij dit agendapunt.

Dhr. Sijbolts (Stad en Ommeland):

- Hecht grote waarde aan de onafhankelijke ondersteuning van de Rekenkamercommissie.
- Looft de interactieve aanpak bij het onderzoek naar burgerbetrokkenheid en kan zich voorstellen dat de aanpak navolging krijgt.
- Is benieuwd hoe de commissie de betrokkenheid van de raad en samenwerking met college, organisatie en andere partijen ervaart.
- Vraagt of het feit dat onderzoek naar een GR of DVO met een lager gemeentelijk belang dan 50% niet afgedwongen kan worden, in de praktijk tot problemen leidt.
- Vindt het lastig uitspraken te doen over de toekomst na de herindeling, maar vraagt zich wel af of het huidige budget zal volstaan.

Mw. Akkerman (VVD):

- Looft het jaarverslag en het steeds betrekken van de raad, wat bijdraagt aan nut en relevantie.
- Is benieuwd welke criteria de commissie hanteert om de toegevoegde waarde van een onderzoek voor de raad te bepalen.
- Vindt het lastig uitspraken te doen over de commissie na herindeling, maar ziet het nuttige instrument graag in soortgelijke vorm terug.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Valt het op dat vier fracties met tien zetels geen meerderheid konden vinden voor een motie het supportersproject te onderzoeken, maar dit wel gedaan krijgen bij de Rekenkamercommissie in een verzoek dat zich aan de openbaarheid onttrekt. Hoe is dit gegaan? Welke criteria gelden hier?
- Komt hier mogelijk op terug om de verordening te wijzigen wat betreft draagvlak in de raad.
- Vindt het terecht dat het rondje langs de fractiekamers is afgeschaft en dat jaarlijks gezamenlijk verschillende wensen besproken worden.

Dhr. Luhoff (D66):

- Complimenteert het goede werk en de mooie rapporten van de commissie.
- Heeft de aanwezigheid van de voorzitter bij de presentatie van het rapport over burgerbetrokkenheid gemist.
- Lijkt het goed om met de klankbordgroep met andere gemeenten te spreken over de toekomst.
- Hecht grote waarde aan de onafhankelijkheid van de Rekenkamercommissie. Iedereen mag suggesties doen voor onderzoek: politieke partijen, organisaties of individuen. De commissie weegt zelf af.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Is enthousiast over de kwaliteit van de onderzoeken en de aanpak bij burgerbetrokkenheid.
- Lijkt het goed de discussie over de toekomst als nieuwe raad te voeren. Er komen dan ook nieuwe terreinen bij, zoals plattelandsbeleid.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Sluit aan bij D66.
- Zou ook voor de Rekenkamercommissie zijn als het niet wettelijk verplicht was.
- Vraagt of de commissie ook onderzoekt of eerdere aanbevelingen zijn opgevolgd.
- Vindt een inventarisatie onder de huidige raadsleden nuttig. Zij kunnen met expertise suggesties meegeven.
- Acht een raadsmeerderheid niet noodzakelijk om onderzoek uit te voeren, een minderheid moet daar ook gelegenheid voor kunnen krijgen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet als verbeterpunt dat de raad gerichter wensen en vragen aangeeft zodat de Rekencommissie gerichter kan leveren.
- Vindt niet dat er een meerderheid moet zijn voordat de onafhankelijke commissie onderzoek zou kunnen doen.
- Stelt dat het vooral aan raadsleden is om opvolging van aanbevelingen te controleren, bijvoorbeeld door na twee jaar een moment te prikken of door het onderdeel te maken van het jaarverslag.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij D66.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Sluit aan bij D66.

Mw. Coenen (100% Groningen):

- Sluit aan bij GroenLinks.

Dhr. Zuurbier (voorzitter Rekenkamercommissie):

- Dankt voor het vertrouwen in de kwaliteit van de onderzoeken, dat is de belangrijkste graadmeter.
- Wijst erop dat het hele jaar door, los van de formele contacten over en weer, contact gelegd kan worden en concludeert terugkijkend dat de Rekenkamercommissie dat zelf ook meer had kunnen doen.
- Heeft wel het idee dat de samenwerking goed verloopt. Ook college en organisatie werken goed mee, ook als een onderwerp politiek spannend is of de commissie er anders in staat. De politiek is aan de politiek.
- Merkt in de praktijk weinig van het besproken mogelijke controlelegat bij een GR of DVO met een gemeentelijk belang kleiner dan 50%. Gebrek aan medewerking is nog niet voorgekomen, in dat geval zou de raad ook nog over instrumenten beschikken vanuit haar kaderstellende rol.
- Hanteert als criteria dat een onderwerp moet leven, dat het onderzoek haalbaar moet zijn, dat het aan de Rekenkamer is en niet aan een andere organisatie, dat het in de juiste fase zit en niet te prematuur is en dat er niet een juridische complicatie is. Bij gelijke geschiktheid streeft de commissie naar een evenwichtige verdeling tussen beleidsterreinen.
- Koppelt het resultaat van de afwegingen voor een onderzoek te kiezen altijd terug en wijdt er meerdere vergaderingen aan. Het belangrijkste is dat er van het onderzoek te leren valt.
- Benadrukt dat de Rekenkamercommissie voor de raad is en niet van de raad. De positie is volledig onafhankelijk. Ook als een fractie of een burger met een suggestie komt, dan zal de commissie een afweging maken en het mogelijk onderzoeken. Het kan zelfs voorkomen dat de hele raad een onderzoek niet ziet zitten.
- Kijkt wel extra kritisch of fracties niet via de commissie alsnog een onderzoek gedaan willen krijgen wanneer een motie het niet haalde. Bij het supportersproject was er voldoende onderzoeksgrond.
- Vraagt onderwerpen uit bij fracties tijdens formele momenten, maar ook via de nieuwsbrief. Van de longlist wordt een shortlist en een selectie gemaakt.
- Betreurt ten zeerste niet aanwezig te kunnen zijn bij de presentatie van het onderzoek naar burgerbetrokkenheid, maar had uitstel erger gevonden.
- Antwoordt dat het primaat over de gevolgen van een onderzoek uiteindelijk bij de raad ligt.
- Begrijpt het standpunt te wachten tot na de herindeling, maar waarschuwt dat de Rekenkamercommissie dan waarschijnlijk even on hold zal gaan omdat er veel zaken geregeld moeten worden.
- Heeft in Súdwest-Fryslân ervaren hoe nuttig het was voor de herindeling gezamenlijk de verschillende vormen van de Rekenkamerfunctie te evalueren en af te wegen. Er zijn commissies die volledig uit raadsleden bestaan of volledig uit externen of een mix.
- Zal zelf samen met de heer Wertheim afscheid nemen van de Rekenkamercommissie.
- Beamt dat de raad zelf het college kan controleren op navolging van de aanbevelingen. Het is aan te raden data in de agenda te zetten om het college te bevragen over aanbevelingen of om procesafspraken over terugkoppeling te maken. Een Rekenkamer kan ook navolgingsonderzoek doen, dat is een feitelijke check op het naleven van overgenomen aanbevelingen.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 14.50 uur.